

ประสิทธิภาพการบริหารจัดการของเทศบาลตำบลศาลายา
อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม
Management Performance of Salaya Subdistrict Municipality
Phutthamonthon District, Nakhon Pathom Province

สวิตต์ ดีอุดมวงศา และชาญเดช เจริญวิริยะกุล

Switch Deeudomwongsa and Chandej Charoenwiryakun

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Email: chardej@gmail.com

Received: 2020-10-17; Revised: 2020-12-25; Accepted: 2020-12-25

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับภาวะผู้นำ การวางแผน การประสานงานโครงการบริหาร และการประเมินผล และ 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการของเทศบาลตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยเก็บข้อมูลตัวแทนครัวเรือนภายใต้การบริหารจัดการของเทศบาลตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม จำนวน 379 ครัวเรือน ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโรยามาเน่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ การวิเคราะห์สมมติฐานโดยใช้สถิติ และการวิเคราะห์ถดถอย

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำ การวางแผน การประสานงานโครงการบริหาร และการประเมินผล ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการเทศบาลตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ภาวะผู้นำ การประเมินผล การวางแผน และการประสานงานโครงการบริหาร ตามลำดับ 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการเทศบาลตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านสังคม รองลงมาคือ ด้านการบริหาร ด้านสาธารณสุข มีด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อม และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และด้านโครงสร้างพื้นฐาน ตามลำดับ ผู้บริหารเทศบาลต้องมีการพัฒนาภาวะผู้นำ มีกระบวนการวางแผนงานในโครงการต่าง ๆ ร่วม มีเสริมสร้างและพัฒนาทักษะการประสานงานของบุคลากรภายในและภายนอกเทศบาล มีการพัฒนาโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน อีกทั้งมีการกำกับดูแลโครงการต่าง ๆ มีการประเมินผลการดำเนินงาน ประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร และนำมาแก้ไขข้อบกพร่องการบริหารจัดการ เพื่อการบริหารจัดการเทศบาลตำบลศาลายาให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นไปในอนาคต

จึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการของเทศบาลตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑลจังหวัดนครปฐม เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาใช้เป็นแนวทางในการนำเสนอต่อผู้บริหารของเทศบาลนำไปกำหนดนโยบายในการพัฒนาการบริหารจัดการเทศบาลให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในอนาคต

คำสำคัญ : ประสิทธิภาพ, การบริหารจัดการ, เทศบาลตำบลศาลายา

Abstract

This article aimed to study 1) the level of leadership, planning, coordination project management, and evaluation and 2) factors affecting management performance of Salaya subdistrict municipality Phutthamonthon district, Nakhon Pathom province. It is quantitative research, by collecting household representative data under management of Salaya subdistrict municipality Phutthamonthon district, Nakhon Pathom province 379 households. Determine the sample size of Taro Yamane. The research instruments were questionnaires, data analysis by statistical packages, analysis of hypothesis using statistics, and regression analysis.

The research results were found as follows: 1) the level of leadership, planning, coordination project management, and evaluation affecting management performance of Salaya subdistrict municipality Phutthamonthon district, Nakhon Pathom province. As a whole was at a high level and when considering each individual aspect, found, were also at a high level. Included the level of leadership, evaluation, planning, and coordination project management, respectively. 2) factors affecting management performance of Salaya subdistrict municipality Phutthamonthon district, Nakhon Pathom province. As a whole was at a high level and when considering each individual aspect, found, were also at a high level. Included social, followed by management, public health, environmental development, natural resource management, and infrastructure, respectively. Municipality administrators need to develop leadership. There is a process of planning work in various projects, the coordination skills of internal and external personnel are strengthened and developed. Development of a clear management structure, in addition, various projects are supervised, performance evaluation, personnel performance evaluation and bring to correct management flaws. To manage the Salaya subdistrict municipality to be more efficient in the future.

Therefore interested to study Factors Affecting the Management Efficiency of Salaya Sub-district Municipality Phutthamonthon District, Nakhon Pathom Province To use the data obtained from the study as a guideline for presenting to the municipality administrators to formulate policies for the development of municipal management to be more efficient in the future.

Keywords: Performance, Management, Salaya Subdistrict Municipality.

บทนำ

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มีเจตนารมณ์ที่มุ่งหวังให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองภายใต้ระบอบประชาธิปไตย ทั้งในระดับท้องถิ่น และระดับประเทศ นอกจากนี้ยังได้ให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจด้านการปกครองไปสู่ท้องถิ่น ซึ่งจะเห็นได้จากการกำหนดหมวด 5 แผนนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ มาตรา 78 ที่กำหนดว่า “รัฐจะต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นพึ่งตนเอง และระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่นให้ทั่วถึง และเท่าเทียมกันทั่วประเทศ รวมทั้งพัฒนาจังหวัดที่มีความพร้อมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในจังหวัดนั้น ๆ ซึ่งกฎหมายฉบับนี้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่นไว้อย่างเห็นได้ชัด จึงทำให้มีการตราพระราชกำหนดแผน และขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ขึ้น ซึ่งมีเนื้อหาสาระในการกำหนดอำนาจ และหน้าที่ในการจัดบริหาร

สาธารณะระหว่างรัฐกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง โดยพยายามถ่ายโอนภารกิจหน้าที่หลายประการที่ดำเนินงานอยู่ในปัจจุบัน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นก็สามารถรับผิดชอบและดำเนินการได้ ด้วยเหตุนี้เองการปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมีบทบาทสำคัญในการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนในแต่ละท้องถิ่นของตน (วุฒิสาร ตันไชย, 2550)

เทศบาล เป็นรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งในประเทศไทยในปัจจุบัน การปกครองรูปแบบเทศบาล เป็นการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นการปกครองตนเองตามระบอบประชาธิปไตย โดยเทศบาลในประเทศไทยแบ่งออกเป็น 3 ประเภทดังนี้ 1) เทศบาลตำบล ได้แก่ ท้องถิ่นซึ่งมีการประกาศกระทรวงมหาดไทยยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล ประกาศกระทรวงมหาดไทยนั้นให้ระบุชื่อและเขตเทศบาลไว้ด้วย 2) เทศบาลเมือง ได้แก่ ท้องถิ่นอันเป็นที่ตั้งศาลากลางจังหวัดหรือท้องถิ่นชุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่ 10,000 คนขึ้นไป ทั้งมีรายได้พอควรแก่การที่จะปฏิบัติหน้าที่อันต้องทำตามพระราชบัญญัติ และซึ่งมีพระราชาคณะผู้ใหญ่ยกฐานะเป็นเทศบาลเมือง พระราชกฤษฎีกานั้นให้ระบุชื่อและเขตของเทศบาลไว้ด้วย 3) เทศบาลนคร ได้แก่ ท้องถิ่นชุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่ 50,000 คนขึ้นไป ทั้งมีรายได้พอควรแก่การที่จะปฏิบัติหน้าที่อันต้องทำตามพระราชบัญญัติ และซึ่งมีพระราชาคณะผู้ใหญ่ยกฐานะเป็นเทศบาลนคร พระราชกฤษฎีกานั้นให้ระบุชื่อและเขตของเทศบาลไว้ด้วย

เทศบาลตำบลศาลายา อำเภอฟุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม เป็นองค์การหนึ่งที่มีการพัฒนาการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเห็นได้จากการยกฐานะจากสุขาภิบาลศาลายา เปลี่ยนแปลงเป็นเทศบาลเป็นเทศบาลตำบลศาลายา โดยเหตุผลการจัดตั้งเป็นองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเนื่องจากบริเวณที่เป็นชุมชนมีราษฎรอาศัยอยู่หนาแน่น และมีแนวโน้มว่าจะพัฒนาให้มีความเจริญก้าวหน้ามีความเป็นระเบียบเรียบร้อยสามารถรองรับการขยายตัว และให้บริการด้านต่าง ๆ ตามศักยภาพการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนที่พักอาศัยและประกอบอาชีพในเทศบาล โดยการบริหารจัดการในปี 2561 ที่ผ่านมา พบว่า เทศบาลตำบลศาลายา มีการดำเนินงานจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น จัดทำแผนดำเนินงาน จัดให้มีการติดตามและประเมินผลการพัฒนา จัดโครงการพัฒนาโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน มีการพัฒนาสิ่งแวดล้อม และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ จัดทำโครงการพัฒนาด้านสังคม อีกทั้งการพัฒนาสาธารณสุข และการพัฒนาส่งเสริมการศึกษา ซึ่งนับได้ว่า เทศบาลตำบลศาลายาได้ดำเนินการตามนโยบายและยุทธศาสตร์ที่วางไว้ อีกทั้งผลการสำรวจความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของเทศบาลพบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจในกระบวนการให้บริการในระดับดีมากในทุกด้านไม่ว่าจะเป็นด้านการให้บริการ ด้านการให้ข้อมูลความรู้แก่ประชาชน ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านสถานที่ และด้านความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติหน้าที่เป็นต้น (เทศบาลตำบลศาลายา, 2562, น. 1-3)

ด้วยเหตุที่เทศบาลตำบลศาลายา อำเภอฟุทธมณฑล จังหวัดนครปฐมมีการพัฒนาในด้านต่าง ๆ จึงเป็นที่น่าสนใจว่าเทศบาลตำบลศาลายา อำเภอฟุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม มีการบริหารจัดการให้แต่ละด้านอย่างไร หรือมีปัจจัยอะไรที่ทำให้้องค์การมีการบริหารจัดการได้ตามเป้าหมายที่วางไว้ อีกทั้งผู้วิจัยในฐานะของประชาชนที่ประกอบอาชีพภายใต้การบริหารจัดการของเทศบาล จึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการของเทศบาลตำบลศาลายา อำเภอฟุทธมณฑลจังหวัดนครปฐม เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาใช้เป็นแนวทางในการนำเสนอต่อผู้บริหารของเทศบาลนำไปกำหนดนโยบายในการพัฒนาการบริหารจัดการเทศบาลให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำ การวางแผน การประสานงานโครงการบริหาร และการประเมินผล
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการของเทศบาลตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม

การทบทวนวรรณกรรม

องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นมีความสำคัญต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยเพราะถือว่าการปกครองท้องถิ่น ถือเป็นรากฐานของการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยเพราะการปกครองท้องถิ่นเปรียบเสมือนจุดเริ่มต้นในการสอนการเมืองการปกครองแก่ประชาชนให้ประชาชนรู้สึกว่าคุณมีส่วนร่วมในการปกครอง และการบริหารท้องถิ่นทำให้เกิดความรับผิดชอบ และวางแผนประโยชน์ต่อท้องถิ่นที่ตนอยู่อาศัย อันจะนำมาซึ่งความศรัทธาเลื่อมใสในระบอบการปกครองประชาธิปไตยในที่สุด โดยประชาชนจะมีโอกาสเลือกตั้งฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร การเลือกตั้งจะเป็นการฝึกฝน ให้ประชาชนใช้ดุลพินิจเลือกผู้แทนที่เหมาะสม เข้าไปบริหารกิจการ ของท้องถิ่น ผู้นำในท้องถิ่นจะได้ใช้ความรู้ความสามารถบริหารงานท้องถิ่นเกิดความคุ้นเคยมีความชำนาญในการใช้สิทธิและหน้าที่ ซึ่งจะนำไปสู่การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับชาติต่อไป (ชูศักดิ์เที่ยงตรง, 2554) อีกทั้ง การปกครองท้องถิ่นจะทำให้ประชาชน ได้มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองซึ่งจะทำให้ประชาชนเกิดสำนึกของตนเองต่อท้องถิ่น ประชาชนจะมีส่วนร่วมรับรู้ถึงอุปสรรค ปัญหา และช่วยกันแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นของตน การปกครองท้องถิ่นเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล ซึ่งเป็นหลักสำคัญของการกระจายอำนาจ เนื่องจากการกิจของรัฐบาลมีอยู่เป็นจำนวนมาก นับวันจะขยายเพิ่มขึ้น ขณะที่แต่ละท้องถิ่นมีปัญหาและความต้องการที่แตกต่างกัน ประชาชนจึงเป็นผู้ที่มีความเหมาะสมที่จะแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นของตนเองมากที่สุด ซึ่งกิจการบางอย่างเป็นเรื่องเฉพาะท้องถิ่นนั้น ๆ ไม่เกี่ยวกับท้องถิ่นอื่น และไม่มีส่วนได้ส่วนเสียต่อประเทศโดยรวมจึงเป็นการสมควรที่จะให้ประชาชนในท้องถิ่นดำเนินการดังกล่าวเอง (ชวงค์ ฉายะบุตร, 2552)

องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นองค์การที่เกิดขึ้นตามหลักการกระจายอำนาจการปกครองกล่าวคือเป็นองค์การที่รับมอบภารกิจบางอย่างจากรัฐมาดำเนินการจัดทำเอง โดยภารกิจที่จัดทำนั้นเป็นเรื่องที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับท้องถิ่น และเป็นกิจการที่ท้องถิ่นสามารถจัดทำได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่ารัฐ เนื่องจากเป็นกิจการที่มีลักษณะเฉพาะ ขึ้นอยู่กับสภาพความเป็นอยู่ของท้องถิ่นแต่ละแห่ง ดังนั้นองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจะเข้าใจปัญหาและจัดทำภารกิจได้ดีกว่าส่วนกลาง มีอิสระในการบริหารจัดการโดยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลจากส่วนกลางและมีขอบเขตขึ้นอยู่กักรัฐเป็นผู้กำหนด อำนาจหน้าที่ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยใช้วัตถุประสงค์ของการใช้อำนาจหน้าที่เป็นเกณฑ์สามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ อำนาจหน้าที่ในการจัดทำบริการสาธารณะ (service public) และอำนาจหน้าที่ในการควบคุมตรวจสอบ (police) การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น คือการใช้หลักการกระจายอำนาจ (decentralization) ให้กับประชาชนโดยตรง การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนมีอำนาจในการตัดสินใจเกี่ยวกับกิจการต่าง ๆ ตามภารกิจหน้าที่ที่ระบุให้ดำเนินการอย่างชัดเจน มีพื้นที่รับผิดชอบชัดเจน มีผู้บริหารที่ได้รับการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน และได้รับความเห็นชอบจากสภาท้องถิ่น (กิตติศักดิ์ แพรพพรายรัตน์, 2553)

คำว่าประสิทธิภาพ (efficiency) ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของประสิทธิผล มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผล การวัดประสิทธิภาพโดยทั่วไปจะวัดเป็นอัตราส่วนของผลผลิตต่อปัจจัยนำเข้าในการผลิตหรือค่าใช้จ่ายต่อหน่วย และมักเป็นเรื่องเศรษฐกิจ เกณฑ์การวัดประสิทธิภาพแบบนี้ อาจคลาดเคลื่อนได้ เพราะไม่ได้คำนึงถึง ด้านคุณภาพแต่คำนึงถึงปริมาณในรูปของกำไร หรือผลผลิตสูงสุดเพียงด้านเดียว ดังนั้น การวัดประสิทธิภาพจึง ต้องวัดความแตกต่างด้านคุณภาพของผลผลิตด้วย (จินดาลักษณ์ วัฒนสินธุ์, 2556, หน้า 70) และระพี แก้ว เจริญ (2550, หน้า 19) ได้กล่าวถึง ความหมายของประสิทธิภาพ หมายถึง คล่องแคล่วในการปฏิบัติงานให้ สำเร็จและ ดิน ปรัชญพฤทธิ์ (2552, หน้า 130) ได้ให้ความหมายว่าประสิทธิภาพ (efficiency) คือการ สนับสนุนให้มีวิธีการบริหารที่จะได้รับผลดีมากที่สุดโดยสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายน้อยที่สุดนั่นคือการลดค่าใช้จ่าย ทางด้านวัตถุประสงค์การลงในขณะที่พยายามเพิ่มความเร็วและความราบเรียบในขณะที่การบริหารการพัฒนาให้ ความสำคัญเรื่องการบริหารรวมทั้งการพัฒนานโยบายแผน แผนงาน โครงการ (policy, plan, program, project) หรือกิจกรรมของหน่วยงานของรัฐ ส่วนการบริหารการบริการเน้นเรื่องการอำนวยความสะดวกและ การให้บริการแก่ประชาชนกล่าวโดยสรุป การบริหารและการบริหารจัดการ มีแนวคิดมาจากธรรมชาติของ มนุษย์ที่เป็นสัตว์สังคมซึ่งจะต้องอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม โดยจะต้องมีผู้นำกลุ่มและมีแนวทางหรือวิธีการควบคุมดูแล กันเองภายในกลุ่ม เพื่อให้เกิดความสุขและความสงบเรียบร้อยซึ่งปัจจัยที่สำคัญสำหรับการบริหารงานนั้น ประกอบด้วย ปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัยด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์ (เครื่องมือ เทคโนโลยี สถานที่ปฏิบัติงาน) ปัจจัยด้านวิธีปฏิบัติงาน มาประกอบกันตามกระบวนการบริหารเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพการบริหาร

และจากสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา มีการแข่งขันเพื่อชิงความเป็นเลิศ ดังนั้นวิธีที่ จะทำให้ผู้บริหารประสบความสำเร็จสูงสุด คือ ผู้บริหารต้องเปลี่ยนแปลงตนเอง เบิร์นส์ (Burns) เสนอ ความเห็นว่า การแสดงความเป็นผู้นำยังเป็นปัญหาอยู่จนทุกวันนี้ เพราะบุคคลไม่มีความรู้เพียงพอในเรื่อง กระบวนการของความเป็นผู้นำ เบิร์นส์ อธิบายความเข้าใจในธรรมชาติของความเป็นผู้นำว่าตั้งอยู่บนพื้นฐาน ของความแตกต่างระหว่างความเป็นผู้นำกับอำนาจที่มีส่วนสัมพันธ์กับผู้นำและผู้ตาม อำนาจจะเกิดขึ้นเมื่อผู้นำ จัดการบริหารทรัพยากร โดยเข้าไปมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้ตามเพื่อบรรลุเป้าหมายที่ตนหวังไว้ ความเป็น ผู้นำจะเกิดขึ้นเมื่อการบริหารจัดการทำให้เกิดแรงจูงใจ และนำมาซึ่งความพึงพอใจต่อผู้ตาม ความเป็นผู้นำถือ ว่าเป็นรูปแบบพิเศษของการใช้อำนาจ (special form of power)

กระบวนการในการวางแผนเป็นหน้าที่ของผู้บริหารทุกระดับที่ต้องวางแผนเพื่อใช้เป็นบรรทัดฐานใน การปฏิบัติงาน และเป็นแนวทางเพื่อมุ่งสู่ผลสำเร็จที่คาดหวังในอนาคต ดังมีผู้กล่าวไว้ว่า การปฏิบัติงานจะ ประสบผลสำเร็จมากหรือน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับการวางแผน และถ้าวางแผนดีก็เท่ากับปฏิบัติงานสำเร็จไปแล้ว กว่าครึ่ง โดยการวางแผน หมายถึงการวางแผน คือ การหาทางเลือกที่ดีที่สุดในการปฏิบัติงาน โดยใช้ปัจจัย ต่าง ๆ และมีเหตุผลเพื่อให้การดำเนินงานในอนาคตเป็นไปโดยเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพที่สุด เป็นกระบวนการเกี่ยวกับการคิดและการตัดสินใจที่ละเอียดอ่อน และต้องกระทำให้เสร็จสิ้น ก่อนจะมีการ ดำเนินกิจกรรม (สุรัสวดี ราชสกุลชัย, 2550)

แนวคิดทฤษฎีการประสานงานและการดำเนินงาน การประสานงาน คือ การที่บุคคลหรือหน่วยงานใน องค์กร ทำงานร่วมกับบุคคลและหน่วยงานอื่นเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายร่วมกัน มีลักษณะเป็นกระบวนการที่ ต้องกระทำต่อเนื่องสอดคล้องกันไปเพื่อให้งานสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ (สมิต สัชฌุกร, 2550)

องค์กร เป็นกลุ่มบุคคลแต่เป็นกลุ่มที่ซับซ้อนใหญ่ และมีลักษณะเฉพาะที่มีจุดมุ่งหมายในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยกลุ่มบุคคลนี้จะมีสิ่งยึดเหนี่ยวร่วมกัน และร่วมแรงร่วมใจกันทำงานเพื่อเพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์กรที่วางไว้ การจัดการโครงสร้างขององค์กรจึงมีบทบาทสำคัญต่อการประสิทธิภาพของการบริหารองค์กรเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งมีนักวิชาการกล่าวถึงความหมายของโครงสร้างขององค์กรไว้หลากหลาย ดังนี้ โครงสร้าง เป็นการกำหนดอำนาจหน้าที่ในการบริหาร การตัดสินใจการควบคุมการทำงาน การแบ่งงาน การใช้กฎระเบียบข้อบังคับในการปฏิบัติงาน และสายการบังคับบัญชา Owens (2001, p. 115) สอดคล้องกับปรีชา คัมภีรปกรณ (2550) กล่าวว่า โครงสร้างขององค์กรเป็น การกำหนดบทบาทหน้าที่ การกระจายอำนาจการบริหารงาน การบังคับบัญชาภายในองค์กร เพื่อให้องค์กรบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

การประเมินผล (evaluation) เป็นกระบวนการในการนำไปสู่การปรับปรุง ไม่ใช่เป็นการจับผิด ทำให้การประเมินทรงคุณค่าอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการบริหารโครงการให้มีประสิทธิภาพสูงสุดจำเป็นต้องอาศัยการประเมินโครงการ (program evaluation) อย่างเป็นระบบผลจากการประเมินจะทำให้ผู้บริหารโครงการได้ทราบถึงจุดเด่น (strength) จุดด้อย (weakness) ของโครงการ รวมทั้งผลกระทบ (impact) ที่อาจจะเกิดขึ้นเพื่อดำเนินการแก้ไขโครงการได้ทันทั่วทั้งที่ ตลอดจนทราบว่าโครงการสามารถบรรลุเป้าหมายหรือไม่เพียงใด คุ่มค่าหรือไม่ ซึ่งจะนำไปสู่การตัดสินใจ (decision-making) เกี่ยวกับการปรับปรุง แก้ไขปรับให้เข้ากับโครงการอื่น ล้มเลิกโครงการหรือการจัดดำเนินโครงการในแง่มุมต่าง ๆ อย่างพันทั่วทั้งที่ เหมาะสมและถูกต้อง วัตถุประสงค์ที่สำคัญในการประเมินโครงการ ก็เพื่อหาแนวทางเพื่อการตัดสินใจหรือเพื่อให้ผู้บริหารระดับสูงตัดสินใจ ในการประเมินค่าสิ่งใดก็ตามเรามักนิยมใช้วิธีการวัด (measurement) สิ่งที่ได้แสดงได้แล้วทำการตัดสินใจคุณค่าหรือตัดสินใจ (judgment) ของสิ่งที่แสดงโดยการเปรียบเทียบกับเกณฑ์

จากการทบทวนวรรณกรรมนำไปสู่การสร้างกรอบแนวคิด และสมมติฐานที่จะใช้ในการทดสอบอิทธิพลระหว่างปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ด้านการวางแผน ด้านการประสานงาน และด้านโครงสร้างขององค์กรกับการบริหารจัดการของเทศบาลตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนด วิธีที่ใช้ในการศึกษา เพื่อได้มาซึ่งข้อค้นพบที่ตอบสนองวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ตัวแทนครัวเรือนภายใต้การบริหารจัดการของเทศบาลตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม รวมทั้งสิ้น 7,282 ครัวเรือน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตัวแทนครัวเรือนภายใต้การบริหารจัดการของเทศบาลตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม จำนวน 379 ครัวเรือน ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโรยามาเน (Yamane, 1970) ที่ความเชื่อมั่นร้อยละ 95

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ประสิทธิภาพการบริหารจัดการของเทศบาลตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม

ส่วนที่ 3 ประสิทธิภาพการบริหารจัดการของเทศบาลตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ถึงปลัดเทศบาลตำบลศาลายา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชน จากนั้นดำเนินการรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยรับแบบสอบถามคืนหลังจากผู้ตอบแบบสอบถามกรอกข้อมูลเรียบร้อยแล้ว เสร็จแล้วนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ทางสถิติ การวิเคราะห์สมมติฐานโดยใช้สถิติ การวิเคราะห์ถดถอย ด้วยวิธีปกติ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการของเทศบาลตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม โดยข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน แจกแจงในค่าความถี่ และร้อยละ

ผลการวิจัย

จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1) ภาวะภาวะผู้นำ การวางแผน การประสานงานโครงการบริหาร และการประเมินผล ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการเทศบาลตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำ มาเป็นอันดับแรก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 รองลงมาด้านการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 ด้านการวางแผน 3.99 ด้านโครงสร้างการบริหาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 และด้านการประสานงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 ตามลำดับ ดังตารางการแสดงผลค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการเทศบาลตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ในภาพรวม

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการเทศบาล ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	SD	การแปลค่า
1. ด้านภาวะผู้นำ	4.03	0.63	มาก
2. ด้านการวางแผน	3.99	0.53	มาก
3. ด้านการประสานงาน	3.85	0.64	มาก
4. ด้านโครงสร้างการบริหาร	3.92	0.58	มาก
5. ด้านการประเมินผล	4.00	0.56	มาก
รวม	3.96	0.41	มาก

2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการเทศบาลตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านสังคม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 รองลงมาคือ ด้านการบริหาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 ด้าน

สาธารณสุข มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 ด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อม และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 และ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 ตามลำดับ ดังตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประสิทธิภาพการบริหารจัดการเทศบาลตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ในภาพรวม

ประสิทธิภาพการบริหารจัดการเทศบาลตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	SD	การแปลค่า
1. ด้านการบริหาร	4.04	0.73	มาก
2. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	3.88	0.56	มาก
3. ด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติ	3.99	0.48	มาก
4. ด้านสังคม	4.06	0.60	มาก
5. ด้านสาธารณสุข	4.02	0.62	มาก
รวม	4.00	0.40	มาก

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยมีประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายได้ดังนี้

ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการประสิทธิภาพการบริหารจัดการเทศบาลตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำ มาเป็นอันดับแรก รองลงมาด้านการประเมินผล ด้านการวางแผน ด้านโครงสร้างการบริหาร และด้านการประสานงาน ตามลำดับ ซึ่งประเด็นเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงปัจจัยสนับสนุนในการบริหารจัดการเทศบาลอันส่งผลสำเร็จตามเป้าหมายของเทศบาล ซึ่งผลการงานวิจัยมีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สัมฤทธิ์ สุขสงค์ (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกรณีศึกษา: องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลงานวิจัยพบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับมาก

ระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการเทศบาลตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านสังคม รองลงมาคือ ด้านการบริหาร ด้านสาธารณสุข มีด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อม และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และด้านโครงสร้างพื้นฐาน ตามลำดับ ซึ่งผลการศึกษาแสดงให้เห็นถึงความคิดเห็นของประชาชนถึงการบริหารจัดการเทศบาลตำบลศาลาที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาเทศบาล ที่ได้จัดทำโครงการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน พัฒนาสิ่งแวดล้อม และโครงการพัฒนาด้านสังคม อีกทั้งการพัฒนาในด้านอื่น ๆ นับได้ว่า เทศบาลตำบลศาลายาได้ดำเนินการตามนโยบายและยุทธศาสตร์ที่วางไว้ ซึ่งผลการศึกษาที่มีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของผลงานวิจัยของทองสอน พูลเพิ่ม (2556) ได้ทำการศึกษาศักยภาพในการบริหารงานของเทศบาลที่ได้รับการยกฐานะจากองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดมุกดาหาร ผลการวิจัยพบว่า ศักยภาพในการบริหารงานของเทศบาลอยู่ในระดับมาก ในด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านส่งเสริมการศึกษา ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ด้านสาธารณสุข ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

และผลงานวิจัยของงานวิจัยของภักทริน หนูเจริญ (2553) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานของเทศบาลตำบลเวียงเทิงกับความคาดหวังของประชาชน ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานของเทศบาลอยู่ในระดับมาก ในด้านการบริหาร ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านสังคม ด้านป้องกันสาธารณภัย อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

1. จากผลการศึกษาพบว่า ภาพรวมของของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการเทศบาลตำบลศาลายา ออกมาอยู่ในระดับดีทุกด้าน ผู้บริหารที่มีความเป็นภาวะผู้นำสูง จึงมีวิสัยทัศน์ในการทำงาน และการบริหารที่ดี ทำให้มีการพัฒนาบุคลากรภายในหน่วยงาน ซึ่งเป็นผู้ขับเคลื่อนองค์การให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด ดังนั้นควรมีการพัฒนาบุคลากรของเทศบาลในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านความรู้ ด้านทักษะ และขีดความสามารถในการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้นไป เพื่อให้เกิดความพึงพอใจของประชาชนที่เข้ามาใช้บริการ

2. จากผลการศึกษาพบว่า ภาพรวมของระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการเทศบาลตำบลศาลายา ออกมาอยู่ในระดับดีทุกด้าน เทศบาลตำบลศาลายามีการกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาเทศบาล อีกทั้งมีการจัดกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน ดังนั้น โครงการหรือกิจกรรมที่เทศบาลนำมาพัฒนานั้น ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่เทศบาลได้พิจารณาเลือกที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน ดังนั้น เทศบาลควรมีการสำรวจถึงปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนส่วนใหญ่ภายในเขตพื้นที่ และจัดทำโครงการในการพัฒนาให้สอดคล้องกับความเป็นของประชาชนให้มากที่สุด เช่น โครงการที่อยู่อาศัย โครงการด้านการศึกษา เป็นต้น

3. จากผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำ ภาวะผู้นำ การวางแผน การประสานงาน ด้านโครงสร้างการบริหาร และการประเมินผลส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการเทศบาลตำบลศาลายา ผู้บริหารเทศบาลต้องมีการพัฒนาภาวะผู้นำ มีกระบวนการวางแผนงานในโครงการต่าง ๆ ร่วม มีเสริมสร้างและพัฒนาทักษะการประสานงานของบุคลากรภายในเทศบาล และการประสานงานกับหน่วยงานและประชาชนภายนอก มีการพัฒนาโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน อีกทั้งมีการกำกับดูแลโครงการต่าง ๆ มีการประเมินผลการดำเนินงาน ประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร และนำมาแก้ไขข้อบกพร่องการบริหารจัดการ เพื่อการบริหารจัดการเทศบาลตำบลศาลายามีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นไปในอนาคต

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการนำประเด็นอื่นเพื่อสำรวจการบริหารจัดการของเทศบาล เช่น ประเด็นด้านการส่งเสริมการศึกษา ประเด็นด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีไทย และประเด็นด้านการบริหารงบประมาณของเทศบาล เป็นต้น

2. ในการศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษาในเชิงผสมผสาน โดยนำการศึกษาในเชิงคุณภาพ และใช้แบบสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ตัวแทนประชาชน ในการเก็บข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกในข้อมูลที่สะท้อนกับการศึกษาเชิงปริมาณให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กิตติศักดิ์ แพรพวยรัตน์. (2553). พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอนองแคว จังหวัดสระบุรี. วิทยานิพนธ์ สาขาวิศวกรรมโยธา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- จินดาลักษณ์ วัฒนสินธุ์. (2556). ประสิทธิภาพการบริหารงาน. กรุงเทพฯ: พิมพ์ลักษณ์.
- ชูวงศ์ ฉายะบุตร. (2552). การปกครองท้องถิ่นไทย. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: พรินต์ติ้งเซ็นเตอร์.
- ชูศักดิ์ เทียงตรง. (2554). การบริหารงานบุคคลในภาครัฐ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ดิน ปรัชญาพฤทธิ. (2552). การพัฒนาองค์การสมัยใหม่. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา.
- ทองสอน พูลเพิ่ม. (2556). ศักยภาพในการบริหารงานของเทศบาลที่ได้รับการยกฐานะ จากองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดมุกดาหาร. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เทศบาลตำบลศาลายา. (2562). รายงานผลการดำเนินการประจำปี 2561. นครปฐม: กรมการปกครองส่วนท้องถิ่น.
- ปรีชา คัมภีรปกรณ์. (2550). การวางแผนด้านบุคลากร. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ภัทริน หนูเจริญ. (2553). การบริหารงานของเทศบาลตำบลเวียงเทิงกับความคาดหวังของประชาชน. การศึกษาค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ระพี แก้วเจริญ. (2550). การแบ่งเวลาปฏิบัติราชการของข้าราชการพลเรือนในระดับบริหารอาวุโส. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนัก นายกรัฐมนตรี.
- วุฒิสาร ตันไชย. (2550). การขับเคลื่อนรัฐธรรมนูญ 2550 สู่การปฏิบัติ: กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปกครองส่วนท้องถิ่น. ในเอกสารสัมมนาทางวิชาการ. ระหว่างวันที่ 11-13 ธันวาคม 2550 ณ โรงแรมเจ้าพระยาปาร์ค กรุงเทพมหานคร. นนทบุรี: สถาบันพระปกเกล้า.
- สมิต สันธุกร. (2550). ศิลปะการให้บริการ. กรุงเทพฯ: สายธาร.
- สัมฤทธิ์ สุขสงค์. (2545). ประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.(สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา) สถาบันราชภัฏมหาสารคาม.
- สุรัสวดี ราชสกุลชัย. (2550). การวางแผนและการควบคุมทางการบริหาร. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Owens. (2001). *Sociology after Postmodernism*. London, Thousand Oaks, New Delhi: Sage Publication.
- Taro Yamane. (1970). *Statistic : an Introductory Analysis*. 2nd ed. New York : Harper & Row.